Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. sĕu 30 banĭ.

# GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta" ese în fiecare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. sĕu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 184. Braşovŭ, Joi 17 (29) Augustŭ 1889.

**Braşovŭ**, 16 Augustŭ v.

Incercările de germanisare a Dalmaţiei au produsŭ o puternică mişcare în contra lorŭ între poporaţiunea croată a acelei provincii austriace, — mişcare, ale cărei urmărĭ potŭ fi de o deosebită însemnătate pentru viitórea grupare a popórelorŭ monarchiei nóstre şi pentru politica ei internă.

Incă în şedinţa dela 19 Augustŭ a dietei dalmatine s'a putută vedé, care e disposiţiunea representanţilorŭ poporului croatŭ faţă cu tendinţele de germanisare, cu mĕsurile luate de guvernatorŭ şi de procuratară cu scopŭ d'a se pune órecare stavilă în comunicaţiunea spirituală a Croaţilorŭ dalmatinŭ cu poporaţiunea sêrbéscă din Bosnia şi Erţegovina.

In acea şedinţă deputaţii croaţĭ au supusŭ unei criticĭ fórte severe tendinţa regimului austriacŭ de a germanisa autorităţile, deşi ministeriulŭ promisese nu de multŭ timpŭ, că li-se va face dreptate Croaţilorŭ, decretându-se limba croată ca limbă oficială. Au criticatŭ de asemenea fórte aspru censura politică, care detrage ḑiarelorŭ croate debitulŭ postalŭ pentru provinciile ocupate.

„Vréu sĕ ne separe de Serajevo — strigă deputatulŭ Bianchini — de fraţii noştri. Vréu sĕ rupă legătura, ce ne unia pe noi Croaţii chiar şi pe timpulŭ semilunei cu Bosnia şi Erţegovina. Acesta-i unŭ despotismŭ de celŭ mai rĕu felŭ, în contra căruia protestezŭ aci în celŭ mai hotărîtŭ modŭ".

Deputaţii croaţĭ au şi declaratŭ, că cerŭ unirea Dalmaţiei cu Croaţia, pentrucă naţiunile cele micĭ, îngrijate de esistenţa lorŭ, trebue sĕ se unéscă, pentru ca sĕ nu fiă înfrânte de puterea celui mai tare. Croaţii din Dalmaţia — ḑise deputatulŭ Klaic—forméză o singură naţiune cu Croaţii din Croaţia şi interesele cele mai vitale pretindŭ, ca sĕ se unéscă; acesta-i celŭ dintâiu punctŭ din programulŭ clubului deputaţilorŭ croaţĭ.

Va înţelege orĭ-cine, că o unire a Dalmaţiei cu Croaţia e de natură a produce schimbărĭ însemnate în monarchiă, fiindŭ în defavorulŭ Slavilorŭ din nordulŭ Austriei, dér în favorulŭ Slavilorŭ din sudulŭ monarchiei. Cehii simtŭ fórte bine periculŭlŭ ce se nasce pentru ei şi prin ḑiarele lorŭ s'au şi declaratŭ în contra acestei unirĭ. De altă parte unirea celorŭ douĕ provincii croate vorŭ întări elementulŭ croatŭ, şi efectulŭ acestei unirĭ ar puté fi o schimbare esenţială în politica şi în situaţiunea internă a jumătăţii ostice a monarchiei.

De ce natură ar puté fi acéstă schimbare, nu mai e nevoiă sĕ o schiţămŭ; destulŭ e ceea ce ne spunŭ deputaţii croaţĭ dalmatinĭ, că e vorba de asigurarea esistenţei celui slabŭ în contra celui tare, şi Croaţii uniţĭ de sigurŭ că nu slabĭ vorŭ fi faţă cu stăpânirea ungurésca.

Unirea Dalmaţiei cu Croaţia e lucru hotărîtŭ de maioritatea dietei dalmatine, care e croată. O telegramă de aḑĭ ne împărtăşesce, că maioritatea şĭ-a publicat programulŭ, în care cere alipirea Dalmaţiei la Croţia.

E greu de prevĕḑutŭ, décă se va realisa acestŭ programŭ, în contra căruia Slavii din Austria au destule cuvinte de a se declara. Unŭ resultatŭ însĕ lupta acésta de sigurŭ va avé, décă cabinetulŭ Taaffe voesce sincerŭ sĕ aducă la îndeplinire egala îndreptăţire naţională, şi acestŭ resultatŭ nu póte fi nefavorabilŭ Croaţilorŭ dalmatinĭ.

Vorba e, că naţionalităţile din Austria luptă voinicesce în contra orĭ-cărei supremaţii, căutândŭ sĕ'şĭ asigure esistenţa lorŭ naţională, prin egală îndreptăţire reală, ér nu fictivă. Dér noi naţionalităţile de dincóce ce facemŭ? Şi anume noi Românii ce facemŭ, ca sĕ ne asigurămŭ esistenţa nóstră naţională faţă cu atacurile duşmanilorŭ asupra limbei şi naţionalităţii nóstre?

Orĭ-ce Românŭ cu inima curată va trebui sĕ mărturisésca, că spre ruşinea nóstră pré puţinŭ facemŭ!

---

## DIN AFARĂ.

### Simbolulŭ Serbiei marĭ.

Corespondentulŭ din Belgradŭ alŭ unei foi rusescĭ împărtăşesce acesteia următórele interesante amĕrunte:

Precum se scie, în amintirea serbării dela Kossovo s'a creatŭ în Serbia unŭ nou ordinŭ sêrbescŭ: „St. Lazarŭ." Acesta e destinatŭ numai pentru domnitorii de naţionalitate sêrbéscă, prin urmare asupra lui au dreptulŭ — ḑice corespondentulŭ — numai regele Alesandru alŭ Serbiei şi principele Niculae alŭ Muntenegrului. Acestŭ ordinŭ constă dintr'o stea, atêrnată de unŭ lănţişorŭ, care e formatŭ din insemnele smălţuite şi împreunate ale Bosniei, Erţegovinei, Bănatului şi ale celorlalte teritorii, ce se ţineau de vechiulŭ imperiu sêrbescŭ. Ideia marei Sêrbii îşĭ are aşa déră simbolulŭ ei.

### Puterea luméscă a Papii.

„Independance Belge" anunţă din Roma următórele asupra tractărilorŭ, ce le-ar fi începutŭ Austro-Ungaria în interesulŭ papismului de o parte cu amêndoi aliaţii ei şi de altă parte cu Vaticanulŭ:

Austro-Ungaria tractéză asupra proectului d'a se stabili unŭ *modus vivendi* între Italia şi papismŭ, aşa că Papii sĕ i-se dea aparinţa esterióră a suveranităţii lumescĭ, fără a jigni integritatea regatului Italiei. Cestiunea ar fi sĕ se resolve astfelŭ: Afară de Vaticanŭ şi de palatele papale, ce i-s'au lăsatŭ Papii prin legea garanţiilorŭ cu atributele deplinei suveranităţĭ, guvernulŭ regelui Umberto sĕ pună o corabiă de rĕsboiu sub ordinulŭ Papii, care sĕ staţioneze permanent în Civita-Vecchia şi sĕ pórte stégulŭ papalŭ. Afară de aceea Papa sĕ aibă dreptulŭ sĕ céră orĭ-când pentru folosinţa sa personală unŭ trenŭ de cale ferată, care de asemenea sĕ stea sub scutulŭ stégului papalŭ şi pretutindenea, unde ar vrea sĕ îlŭ dirigeze Papa, sĕ se bucure de dreptulŭ de exteritorialitate. Astfelŭ i-s'ar face cu putinţă Papii sĕ părăsésca Vaticanulŭ când ar vrea şi sĕ se ducă la Castel-Gandolfo orĭ la Civita-Vecchia, ca sĕ se îmbarce pentru strĕinătate, fără sĕ trebuie sĕ renunţe la drepturile suverane, de care se bucură acum între zidurile Vaticanului. Afară de acésta sĕ i-se mai facă papismului unele concesiunĭ, spre a i-se asigura bisericii catolice o mai mare participare la viéţa publică şi anume sĕ i-se asigure unŭ dreptŭ de controlŭ în instrucţiunea publică.

Tractările suntŭ conduse din Viena prin Berlinŭ, unde esistă înclinare pentru planulŭ acesta, spre a se stabili o mai mare apropiere între cele douĕ state amice: Austro-Ungaria şi Italia. In Vaticanŭ tractările suntŭ conduse de cardinalulŭ Hohenlohe. Curia papală încă nu ḑice până acum nicĭ „da" nicĭ „ba", spre a nu se lega mai dinainte; dér cei carĭ represintă causa curiei facŭ pretenţiunĭ, care uşorŭ arŭ putea sĕ strice totŭ.

### Inarmările Italiei.

„Corr. de l'Est" anunţă din Roma, că la trecerea regelui Umberto prin strîmtórea de Messina, cu ocasiunea călĕtoriei ce a întreprins'o în ḑilele acestea prin Italia, s'a dispusŭ construirea de forturĭ nouĕ înarmate cu tunurĭ marĭ. In acelaşŭ timpŭ corpulŭ alŭ şéselea de armată, alŭ cărui statŭ majorŭ se află în Bologna, se aprovisionéză cu marĭ cantităţĭ de conserve de carne şi cu alte provisiunĭ de mâncare; ér liniile căilorŭ ferate adriatice se légă nemijlocitŭ cu căile ferate austriace, asigurându-se astfelŭ mobilisarea în acelaşŭ timpŭ şi procederea unitară a armatelorŭ aliate.

### Situaţiunea în Creta.

In Creta domnesce în aparenţă linişte, după-ce rĕsvrătitorii s'au supusŭ. „Frankfurter Zeitung" comunică cererile ce

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(2)

## Capitlulŭ alŭ XVII-lea

*şi celŭ de pe urmă din partea a VI-a a „Memoriului" lui* ***Iosifŭ Sterca Şuluţiu,*** *care se va publica mai târḑiu.*

(Urmare.)

In Viena am statŭ 8 ḑile. Nu fusesemŭ de 36 de anĭ în Viena, din vara anului 1848, când întreprinserămŭ mai mulţĭ inşĭ din Pesta o escursiune de fraternisare.

Abia am recunoscut'o.

„Aula" cea vestită, unde la anulŭ 1848 s'au petrecutŭ atâtea lucrurĭ memorabile, unde renumitulŭ profesorŭ Fester îşĭ ţinea cuvêntările sale revoluţionare cătră tinerime, a dispărutŭ şi în loculŭ ei s'a ridicatŭ unŭ mareţŭ palatŭ.

In Viena ne-amŭ întêlnitŭ cu fiia mea Alexandra şi cu bărbatulŭ ei Dr. Octavianŭ Russu, carĭ îndată după căsĕtoriă întreprinseră o călĕtoriă cătră Italia.

A opta ḑi am plecatŭ la Karlsbad. Pe drumŭ am făcutŭ cunoscinţă cu unŭ advocatŭ din Viena, care mergea sĕ-şĭ cerceteze nevasta în Karlsbad.

Era unŭ tînĕrŭ fórte simpaticŭ şi inteligentŭ. Una, douĕ — numai ce ne pomenimŭ, că politisămŭ. Elŭ s'a miratŭ fórte, că noi Ardelenii cunóscemŭ atâtŭ de bine tóte fasele, prin care trec dênşii, şi că ne interesămŭ de luptele lorŭ, pe când ei abia au o ideiă clară despre stările de lucrurĭ de aicĭ.

— Nu mĕ temŭ — ḑise elŭ—ca lupta înverşunată dintre Slavii şi Germanii austriacĭ sĕ pună capĕtŭ vieţii naţionale a unuia din aceste douĕ popórĕ. Ambele au destule titlurĭ la esistinţa naţională. Se va găsi unŭ *modus vivendi.* Mĕ temŭ însĕ fórte tare, că *inter duos litigantes tertius gaudebit.* Jidovii întrebuinţéză ocasiunea şi ocupă tóte terenele economice şi comerciale. Ne-au copleşitŭ deja astfelŭ, încâtŭ nu mai este o singură întreprindere, de dai Dómne, ca sĕ nu fiă în mânile lorŭ. Noi Austriacii nu le mai putemŭ resista.

— Nu cumva voiţĭ sĕ-i germanisaţĭ? îlŭ întrebai eu, şĭ-apoi îi istorisii cele audite dela advocatulŭ maghiarŭ.

— Ferit'a Dumneḑeu, strigă elŭ, cu o grózá învederată. Vai de némulŭ ungurescŭ, décă ei ar primi pe Jidovĭ în némulŭ lorŭ. Intr'o sută de anĭ amŭ vedé nu Jidovĭ maghiarisaţĭ, ci Maghiarĭ jidoviţĭ, o naţiă din care totŭ caracterulŭ ar dispăré şi ţéra s'ar preface într'o Iudeiă. Noi Germanii amŭ protesta din tóte puterile şi amŭ respinge unŭ asemenea amestecŭ de sânge, prin care s'ar infecta şi degenera rasa germană.

Deodată observŭ o mare mişcare în cupeu. Toţĭ se apropiă de feréstră.

— Ce este? întrebaiu eu.

— Te facŭ atentŭ, domnule, îmĭ ḑise elŭ, ne apropiemŭ de Pilsen, unde se prepară cea mai bună bere din tótă lumea. Trenulŭ se opresce douĕ minute, ca sĕ pótă bé călĕtorii bere.

Toţĭ se dau josŭ din cupeu, toţĭ se apropiă de mésa încărcată din apropierea şinei. Am bĕutŭ şi eu, ca sĕ mĕ rĕcorescŭ niţelŭ, era teribilă căldură.

— Dér d-ta, d-nule consilierŭ, nu ḑicĭ nimicŭ? mĕ întrébă advocatulŭ. Aşteptŭ observările d-tale despre berea cu renumele europénŭ.

— Eu ce sĕ ḑicŭ, rĕspunsulŭ meu e fórte simplu: Până când în ţéra mea se face vinŭ bunŭ, n'o sĕ béu lăturĭ.

Unŭ hohotŭ generalŭ a urmatŭ acestorŭ cuvinte, apoi îmĭ observară toţĭ din tóte părţile: „Ferice de celŭ ce póte bea *vinŭ bunŭ* şi eftinŭ; la noi numai cei bogaţĭ potŭ sĕ'şĭ permită unŭ asemineă lucsŭ."

De cătră séră am ajunsŭ la Karlsbad: Europa în miniatură. Ţi-se părea ca şi când nu te-ai afla într'unŭ locŭ de cură, ci că ai fi la o esposiţiă, unde ómenii şĭ-au datŭ întêlnire, spre a se întrece unii pe alţii în lucsŭ, în desfătărĭ şi alte vanităţĭ.

Impresiunea, ce-am primit'o în acea séră în Karlsbad, pe lângă tótă frumuseţa, ba potŭ ḑice grandeţa lui, era unŭ ce bizarŭ. Acelŭ amestecŭ de limbĭ şi ómenĭ, la totŭ pasulŭ altă limbă, ba la totŭ pasulŭ câte trei-patru limbĭ, se lovéu de urechile tale. Majoritatea o făcéu Nemţii din Germania şi mai alesŭ Prusienii.

Minunatŭ ḑice Alesandri: „Latina ginte e regină între-ale lumei ginte marĭ."

Grecii din Creta le-au înmânatŭ Sultanului prin guvernatorulŭ insulei, Şakir-paşa: 1) Natêrnarea financiară a insulei; 2) Reorganisarea gendarmeriei; 3) Organisarea judecătoriilorŭ; 4) Revisiunea procedurei civile şi penale; 5) Disolvarea parlamentului cretanŭ şi alegerĭ nouĕ; 6) Declararea de nevalabile a tuturorŭ decisiunilorŭ parlamentului din urmă; 7) La hotărîrile parlamentului sĕ decidă simpla maioritate fără deosebire între Creştinĭ şi Musulmanĭ; 8) Drépta împărţire a oficiilorŭ între Creştinĭ şi Turcĭ; 9) Cedarea veniturilorŭ vamale şi a dărilorŭ pe timbru la cassa Cretei; 10) Infiinţarea unei băncĭ agricole; 11) O subvenţiune din cassa împĕrătéscă turcéscă pentru regularea finanţelorŭ cretane; 12) Amnestiă generală pentru Creştinĭ; 13) Urmărirea penală a tuturorŭ criminalilorŭ turcĭ; 14) Despăgubire amĕsurată pentru devastările la care au fostŭ espuşĭ Creştinii din partea Turcilorŭ. Tractările pentru înţelegere sĕ se facă în Canea şi nu în Constantinopolŭ, şi anume asupra tuturorŭ cererilorŭ la unŭ locŭ, ér nu numai asupra unorŭ singuratice cererĭ. La şedinţele comisiunei cretane, care va tracta asupra punctelorŭ de maĭ susŭ cu comisarii turcĭ, sĕ nu ia parte nicĭ membri de-ai maiorităţii creştine a ultimului parlamentŭ, nicĭ locuitorĭ turcĭ.

Precum se vede, Grecii totŭ numai la óla lorŭ tragŭ jarulŭ. De aceea nu póte mira scirea ce vine din Constantinopole, că Sultanulŭ a respinsŭ cererile lorŭ şi că situaţia în Creta s'a agravatŭ din nou. Se spune însĕ, că trupele turcescĭ ocupă posiţiunĭ avantagióse, care le facŭ cu putinţă a întêmpina orĭ ce ventualitate.

## SCIRILE DILEI.

**Oaspeţĭ din România.** Intre escursioniştii sosiţĭ Lunĭ dela Sinaia în Braşovŭ au fostŭ şi d-lŭ *C. Nacu*, fostŭ ministru în România, şi pictorulŭ d-lŭ *C. Stăncescu*, fostŭ directorŭ generalŭ alŭ teatrelorŭ în România. D-lŭ *I. Bibicescu*, directorulŭ „Telegrafului Românŭ“ din Bucurescĭ, venindŭ dela Vălcele cu d-na Bibicescu, s'a opritŭ pentru câte-va dile în Braşovŭ.

***

**D-lŭ Gavrilŭ Trifu,** victimă a persecuţiunei unguresci, a plecatŭ la noulŭ sĕu postŭ în Sabadka, unde nu va mai audi graiulŭ dulce românescŭ, decâtŭ póte fórte rarŭ. Drumŭ bunŭ îĭ dorimŭ şi fiă sigurŭ, că iubirea nóstră îlŭ însoţesce şi în loculŭ deportaţiunei.

***

**Judecătorŭ defraudatorŭ.** Secţiunea penală a tribunalului din Pesta a ordonatŭ cercetare penală pentru defraudare în contra judelui dela tabla reg. Edmund K. Senatulŭ disciplinarŭ alŭ tablei r. a şi suspendatŭ din postŭ pe judele Edmund K., care făcea parte din senatul civil. In timpulŭ din urmă s'au pornitŭ mai multe esecuţiunĭ în contra judelui, ba acum de curêndŭ s'a declaratŭ chiar falitŭ. Cercetarea penală s'a pornitŭ în contra lui, fiindcă unŭ libelŭ cu 700 fl. dela cassa de economii, predatŭ lui spre păstrare, l'a amanetatŭ la unii din creditorii sĕi.

Jude dela curtea de apelŭ defraudantŭ! Dér sĕ nu uitămŭ, că trăimŭ sub „moralulŭ“ sistemŭ de guvernare tiszaistŭ.

***

**Cădutŭ.** Preşedintele Kulturegyletului ardelênŭ, fişpanulŭ Gabriel Bethlen, ducêndu-se la vênătóre, a cădutŭ de pe o stâncă şi s'a rănitŭ greu.

***

**Certă 'n familiă.** Reuniunea de construcţiunĭ de case a micilorŭ industriaşĭ din Pesta a ţinutŭ la 25 Augustŭ n. o adunare generală estraordinară pentru alegerea nouilorŭ funcţionarĭ. Comitetulŭ reuniunei nu putŭ raporta despre activitatea lui şi propuse alegerea unei comisiunĭ pentru revisuirea registrelorŭ. Atuncĭ se ridică o larmă cumplită, în timpulŭ căreia preşedintele demisionă. Se alese unŭ preşedinte după vêrstă, care critică aspru administrarea fostului preşedinte. Urmă o păruială straşnică, ér comisarulŭ poliţiei disolvă adunarea.

Treburĭ unguresci! Orĭ cum dicea „Budap. Tgbltt“: fără scandalŭ nimicŭ nu se póte face între „patrioţĭ“.

***

**Schimbare in mersulŭ trenurilorŭ.** Trenurile mixte Nr. 317 şi 318, ce circulau între Braşovŭ şi Predélŭ, cu diua de 16 (28) Augustŭ încetézĕ de a mai circula.

***

**Falsificatorĭ de banĭ.** In Cluşiu s'a descoperitŭ o bandă de falsificatorĭ de banĭ, care se pare a fi fórte întinsă. Un ţĕranŭ streinŭ adecă se duse la căldărarulŭ (arămarulŭ) Andrasovsky şi comandă la elŭ unŭ drugŭ de imprimatŭ. Arămarulŭ bănui lucrulŭ, îasciinţă poliţia şi ţĕranulŭ mărturisi, că în atelierulŭ unui faurŭ din Cluşiu suntŭ gata o pressă şi materialulŭ necesarŭ pentru fabricarea monedelorŭ de 1 fl. şi că numai drugulŭ de imprimatŭ lipsesce. Maşina avea sĕ fiă dusă la Sepsi-Sângeorgĭ, unde falsificatorii avéu sĕ 'ncépă cu fabricarea. Banda întrégă a fostŭ arestată.

***

**Cadavru de copilŭ.** In Cluşiu a fostŭ scosŭ din Someşŭ acum câteva dile cadavrulŭ unui copilŭ. Cercetarea medicală a constatatŭ, că copilulŭ a fostŭ aruncat viu în Someşŭ şi e probabilŭ, că însăşĭ mumă-sa l'a aruncatŭ. Cercetarea urméză.

***

**Sinucidere.** In Cluşiu s'au sinucisŭ soţia unui agentŭ de asigurare, anume Elisabeta Szendrei, şi iubitulŭ ei sergentulŭ majorŭ Anton Ekkert, cea dintâiu prin înveninare, celŭ de alŭ doilea prin spêndurare. Femeia avea sĕ se înfăţişeze în acea di în afacerea procesului ei de despărţire la preotŭ.

***

**Inşelătoriă.** Jidovulŭ din Brăila Iosef Braunstein a ridicatŭ dela o casă de bancă din Viena la 21 Augustŭ n., pe temeiulŭ unei asignaţiunĭ de bancă falsificate, suma de 3000 fl. şi a dispărutŭ cu banii.

## In memoria lui Bărnuţŭ.

*Discursulŭ Reverendissimului Domnŭ* ***Alimpiu Barbolovicíu,*** *vicariu alŭ Silvaniei, ţinutŭ la parastasulŭ lui Bărnuţŭ, în 14 Iulie a. c.*

„A cădutŭ pe faţa părintelui sĕu, şi plângêndŭ l'a sĕrutatŭ pe elŭ“.
Iac. c. 50 v. 1.

(Urmare şi fine.)

Insĕ este nemurire pe acestŭ pămêntŭ, pentru-că faptele cele bune, cele marĭ suntŭ nemuritóre, prin urmare şi memoria ómenilorŭ virtuoşĭ, marĭ şi înfrumseţaţĭ cu sciinţă şi credinţă, rĕmâne ca unŭ farŭ luminătorŭ înaintea omenimei pe deosebitele cariere ale vieţii, prin sciinţa şi virtuţile depuse în opurile lorŭ, şi prin esemplulŭ vieţii. Séu nu-i nemuritóre memoria lui Cicerone, Seneca, Catone, Homerŭ, Horaţiu şi alţii prin clasicitatea opurilorŭ lorŭ? Nu-i nemuritorŭ Cristofor Columb, Newton, Humbold, prin descoperirile lorŭ? Séu cine ar cuteza a dice, că a muritŭ memoria unui Vasiliu celŭ mare, Gregoriu cuvêntătorulŭ de Dumnedeu, Ioanŭ gură de aurŭ, carĭ prin opurile lorŭ au întăritŭ şi cimentatŭ fundamentulŭ sfintei nóstre religiunĭ, şi opurile lorŭ şi astădĭ suntŭ totŭ atâtea isvóre limpedĭ, pentru celŭ însetatŭ de adevĕrata credinţă?! Séu nu trăesce şi adĭ unŭ Rafaelŭ, care prin penelulŭ sĕu stórce şi adĭ admiraţiunea lumei şi e modelulŭ artei de pictură?! Séu ce putere va şterge numele şi memoria archiereilorŭ: Inocenţiu Clain, Gregoriu Maiorŭ, Ioanŭ Bobŭ, Ales. Şuluţŭ din inimile şi sufletele fiilorŭ bisericei şi naţiunei române?

Mâna timpului li-a inscrisŭ numele lorŭ în sacrariulŭ inimilorŭ nóstre, ér ceea-ce susţine şi apĕră mâna timpului, nu este putere duşmană pe pămêntŭ ca sĕ o póte dĕrîma.

Dér sĕ descindemŭ într'unŭ cercŭ mai ângustŭ alŭ vieţii sociale şi familiare, şi vomŭ esperia cu bucuriă sufletéscă nemurirea numelorŭ, a memoriei şi a faptelorŭ în cariera tuturorŭ profesiunilorŭ esercitate prin omenime şi a tuturorŭ legăturilorŭ sociale şi familiare. Séu móre teologulŭ şi jurisconsultulŭ celŭ bunŭ? Au nu şi-lŭ închipuescŭ discipulii deja căruntĭ şedêndŭ pe catedră şi gustândŭ din gura lui cuvintele înţelepciunei virtuţii şi adevĕrurilorŭ eterne? Nu-i nemuritorŭ mediculŭ, care scóte din gura nemilósei morţĭ pe tată şi mamă, alŭ cărorŭ aşternutŭ durerosŭ îlŭ scaldă în lacrimile întristărei surcelele eşite din inima părintéscă? Séu móre preotulŭ, cere dela sfântulŭ altarŭ şi dela înălţimea amvonului aprinde lumina credinţei şi sĕmĕnă învĕţătura adevĕrului eternŭ în sufletulŭ şi inima turmei sale credinciόse, ér sĕmĕnătura credinţei o fecundéză prin roua esemplului vieţii sale cuvióse şi prin faptele pline de iubire părintéscă şterge lacrimile orfanilorŭ şi mângâie pe cei năcăjiţĭ? Nu móre docentele celŭ conscienţiosŭ, care'şĭ împlinesce chemarea faţă de poporulŭ însetatŭ de lumină cu tótă acurateţa; séu de câte orĭ n'amŭ auditŭ noi pe bătrânii noştri căruntĭ suspinândŭ: „mĭ-aducŭ aminte, că am învĕţatŭ rugăciunile şi cartea dela cutare dascălŭ, „fiă-i ţĕrina uşóră“; acestŭ „fiă-i ţĕrina uşóră“ e monumentŭ neperitorŭ ridicatŭ în sacrariulŭ inimei!

Nemuritorŭ este numele advocatului, carele apĕră dreptatea şi moşia bietului ţĕranŭ câştigată prin sudórea cruntă a iobăgiei. Nu móre memoria diregĕtorului, fiă administrativŭ, fiă judecătorescŭ, care'şĭ are consciinţa din misiunea sa, şi fiindŭ convinsŭ că nu poporulŭ e pentru dirigĕtorŭ, ci diregĕtorul pentru poporŭ; conduce nava administraţiunei publice cătră portulŭ destinaţiunei sale, adecă fericirea poporului, şi administréză justiţia spre învingerea adevĕrului şi a dreptăţii. Nemuritorŭ e numele architectului séu industriaşului, care aducêndŭ la perfecţiune profesiunea sa, răpesce spre admiraţiune prin opulŭ sĕu pe privitorĭ şi vestesce mărirea lui Dumnedeu pe pămêntŭ.

Nemuritorŭ e numele pruncului, care prin ascultare şi supunere fiéscă îndulcesce viéţa părinţilorŭ, şi în locŭ sĕ le stórcă lacrimile — cum facŭ cei mai mulţĭ — le alină durerile, le mângâiă năcazurile şi devinŭ proptea bĕtrâneţelorŭ adêncĭ.

Nemuritorŭ e şi junele şi juna, carĭ prin virtutea castităţii şi flórea crinului nevinovăţiei sufletescĭ şi trupescĭ, în contra brumei veştejitóre a înşelăciunilorŭ spiritului celui corupt alŭ seculului nostru, stau neatinşĭ, păstrându'şĭ verguria şi curăţenia inimei nemaculată şi fără prihană.

Nemuritorŭ e numele bărbatului şi alŭ muierei, care legătura cea sfântă a credinţeĭ căsătoricescĭ o apĕră nevătămată în contra tentaţiunilorŭ lumei stricate. Nemuritorŭ e din generaţiune în generaţiune numele părintelui, care'şĭ ocârmuesce cu înţelepciune familia, şi cu

---

Intr'adevĕrŭ! când vedemŭ o grupă de Francesĭ, Italienĭ orĭ Spaniolĭ, mi-se umplea sufletulŭ de bucuriă.

Eleganţa lorŭ în umbletŭ, în îmbrăcăminte, în gesticulaţiunĭ, în vorbire; vioiciunea şi tótă fiinţa lorŭ, naturală, nesilită, limba lorŭ dulce şi frumósă, îţĭ însuflă încredere şi simpatiă.

Când am vĕdutŭ poporulŭ din jurŭ, unŭ soiu de ómenĭ, mai alesŭ femeile câtŭ se póte de urîte, mi-au venitŭ aminte notiţele unui raportorŭ, care venise în anulŭ 1876 cu ocasiunea petrecerei împĕratului aici în Sibiiu, cu scopŭ de a raporta despre cele vĕdute. Elŭ dice între altele:

„Am vĕdutŭ fete de Românŭ, atâtŭ de frumóse, încâtŭ două asemenea frumseţĭ arŭ fi în stare, ca sĕ facă o cetate germană renumită“.

Observŭ din capulŭ locului, că ordinea şi curăţenia ce domnesce în Karlsbad e esemplară; ér moralitatea mai pe susŭ de tóte, cum asemenea rarŭ se póte vedĕ.

Abia am aşteptatŭ diua următóre, ca sĕ-mĭ începŭ escursiunile în munţii Karlsbadului, atâtŭ de sĕrbătoriţĭ.

Diminéţa la 6 óre am începutŭ cura la fântâna „Mühlbrun“, unde erau deja vre-o 600 ómenĭ, în ordine militară, doi cu doi alăturea; căcĭ în Karlsbad — vedĭ Dómne! egalitatea se observă *strictŭ:* prinţulŭ, boierulŭ, burghesulŭ şi ţĕranulŭ au sĕ mĕrgă alăturea şi unulŭ după altulŭ, sub durata curei, astfelŭ precum au pornitŭ de diminéţă.

Vorbă sĕ fiă! Domnulŭ e domnŭ, şi în raiu şi în iadŭ. Care va sĕ dică: Domnii îşĭ trimiteau pe servitorĭ, ca sĕ umble d'arêndulŭ cu tine, *marşulŭ egalităţii,* şi sĕ le aducă apă de cură; pănă atuncĭ, ei priveau prin monoclu publiculŭ încântatŭ de *spiritulŭ egalităţii.*

Indată după cură am pornitŭ la brădetŭ. Altă pădure acolo nu este.

Care-mĭ fù mirarea, când mĕ vĕdui într'o pădure estinsă, 2000 jugĕre, sĕdită de mână de omŭ, încrucişată de aleurĭ, curăţită ca o grădină şi provĕdută cu restauraţiunĭ, unde întotdéuna se află câte unŭ musicantŭ, apoi cântăreţĭ poporanĭ, felŭ de felŭ de jocurĭ şi o mulţime de bĕuturĭ de bere, petrecêdu-şĭ acolo.

Acestŭ sgomotŭ, amestecatŭ cu vuetulŭ ce străbate din cetate, din învălmăşala atâtorŭ mii de omenĭ, cu sunetulŭ bandelorŭ de musică, militare şi civile, din Austria şi Germania, te face adesea nervosŭ.

Inţelegŭ, că unŭ cĕtăţênŭ, care într'unŭ anŭ abia odată are ocasiune vre-o câteva săptĕmânĭ d'a eşi la „largŭ“, d'a respira aerŭ liberŭ şi necoruptŭ, şi care ceva mai frumosŭ n'a vĕdutŭ, sĕ rĕmână încântatŭ; dér eu am rĕmasŭ rece ca plumbulŭ.

Nu aceştĭ codri îi doresce sufletulŭ meu, când cautŭ desfătare în mĕréţa natură, orĭ singurătatea, alungatŭ fiindŭ de valurile vieţii; oh nu! aceştia suntŭ o palidă imitaţiune a marelui templu alŭ naturei, unde la totŭ pasulŭ trebue sĕ admirĭ mâna creatorului.

In aceştĭ codri lipsesce corulŭ armoniosŭ alŭ pasĕrilorŭ, lipsesce vulturulŭ, care despică aerulŭ, lipsesce versulŭ melodiosŭ alŭ buciumului şi fluerulŭ păstorilorŭ, lipsesce murmurulŭ rîului de argintŭ, care curge în josŭ, lipsesce vegetaţiunea îmbelşugată, lipsesce aroma şi nectarulŭ, lipsesce isvorulŭ divinŭ, lipsesce dina munţilorŭ, lipsesce totulŭ, ce face pe omulŭ, care pórtă altarulŭ acelei marĭ creaţiunĭ în sînulŭ sĕu, sĕ esclame: Mărire Ţie Dumnedeule!

Şi încă ce mai lipsesce? Intrébă pe vênătorulŭ de Alpĭ, care înţelege vocea naturei, şi elŭ îţĭ va spune că: lipsescŭ giganţii secularĭ, pilastrii sublimului templu, decâtŭ care mai maestaticĭ nicĭ celŭ mai cutezătorŭ penelŭ n'a zugrăvitŭ, — unde domnesce o tăcere sĕrbătorescă, unde te cuprinde unŭ sfântŭ fiorŭ şi ţi-se pare, că în dorĭ de di şi în amurgulŭ serei audĭ unŭ suspinŭ duiosŭ, purtatŭ de valurile mării, şoptindŭ versurĭ misterióse din altă lume. Ţi-se pare, că audĭ în depărtare o melodiă cerescă, apropiindu-se de tine, pe aripile zefirului, apoi depărtându-se eră totŭ mai tare . . . păn'ce se perde în . . . infinitŭ.

Acésta-i rugăciunea Alpilorŭ.

(Va urma).

abnegațiune de sine îi dă crescere religiósă-morală și intelectuală, amĕsuratŭ posițiunei ce o ocupă în viața socială. Nu mòre maica, care, lăpĕdândŭ lucsulŭ și moda cea schimbăciósă și înveninătóre de sufletŭ și inimă, nu'șĭ cércă fericirea în lumea mare, în petrecerĭ și balurĭ sgomotóse, ci în jurulŭ familiei sale; ale căreia mărgele suntŭ pruncii, și'șĭ află singură desfătare întru a resădi sĕmênța virtuții în inima și sufletele acelora; carea fiindŭ pĕtrunsă de sublimitatea misiunei sale, nu voiesce a fi ca cele mai multe femei numai damă, ci mamă, adecă nu muierea lumei, ci mama casei; memoria și numele, ḑicŭ, acestorŭ femei și maice e nemuritorŭ.

Nemuritorŭ e economulŭ și plugarulŭ celŭ diliginte, care moșia sa rĕscumpĕrată prin sângele și sudórea moșilorŭ și strămoșilorŭ nu-o pradă, ci sciindŭ, că nu-i a sa, ci a familiei sale, o lasă neștirbită pruncilorŭ, nepoților și strănepoțilorŭ sĕi. Oh! de amŭ avea mulțĭ atarĭ plugarĭ nemuritorĭ!!

Séu care satŭ e acela, care sĕ nu fi avutŭ în trecutŭ în trépta poporului țĕranŭ bărbațĭ și femei înțelepte, distinse prin pietate, virtute și laboriositate, ale cărora fapte și aḑĭ rĕsună pe buzele poporului, ca totŭ atâtea esemple demne de imitatŭ.? Séu de câteorĭ n'amŭ vĕḑutŭ strălucindu virtuțile eredite dela părințĭ séu moșĭ în prunci, nepoțĭ și strĕnepoțĭ!

Séu aḑĭ în acéstă sĕrbătóre, ce ni-a coadunatŭ pe noi în acestŭ sfântŭ locŭ, ca sĕ înălțămŭ sacrificiu neciuntatŭ dela S. altariu, către tronulŭ atotputernicului Dumneḑeu? Au nu simțulŭ pietății, devotamentului și venerațiunei păstrate în sacrariulŭ inimei fiăcărui Românŭ față de numele, memoria și sufletulŭ lui Simeonŭ Bărnuțŭ!? Decĭ cutezŭ a susține susŭ și tare, că Simeonŭ Bărnuțŭ n'a muritŭ, pentru că n'a muritŭ memoria, nu faptele, nu sufletulŭ lui, nu, căcĭ elŭ aḑĭ sĕrbătoresce dimpreună cu noi, e aicĭ în mijloculŭ nostru; ér în ceriu se rógă părintelui popórelorŭ pentru sfânta nóstră religiune, dulcea nóstră națiune și patriă.

După învĕțătura sfintei nóstre bisericĭ este o împărtășire a credinței între sufletele nóstre și ale celorŭ scumpĭ ai noștri repausațĭ, decĭ ne-am coadunatŭ în giurulŭ acestui sfântŭ altariu, de o parte ca sĕ ne rugămŭ pentru eternulŭ repausŭ alŭ sufletului neuitatului nostru frate Simeonŭ Bărnuțŭ, ca sĕ ne reînoimŭ legăturile sufletului și ale inimei cu sufletulŭ dênsului; ér de altă parte sĕ reînprospătămŭ în sufletulŭ și inima nóstră virtuțile cele înalte ale dênsului, pentrucă dênsulŭ a strălucitŭ în sciință virtute, spiritŭ sacrificătorŭ și laboriositate.

Și cu dreptŭ cuvêntŭ! Căcĭ noi Românii punemŭ icóne în bisericile nóstre, ca privindŭ cu ochii trupului spre acelea, prin impresiunea făcută asupra spiritului și simțĕmintelorŭ nóstre, sĕ se oglindeze în sufletele și inima nóstră virtuțile înalte ale sfinților și acturilorŭ sfinte representate prin acelea icóne, ca totŭ atâtea modele demne de imitatŭ. Asemenea scimŭ din istoria popórelorŭ și religiunilorŭ, că fiecare religiune séu națiune a avutŭ bărbațĭ, cărora datorindu-le progresulŭ și înflorirea sa, în semnŭ de recunoscință le păstréză icónele séu portretele în institute publice, în musee și în localitățile familiilorŭ, ca prin privirea acelora sĕ se reînprospeteze în memoria generațiunei presente virtuțile bărbațilorŭ marĭ, pe carĭ îi representéză icónele, și sĕ se imprime și rĕsădéscă în inima și sufletulŭ lorŭ și mai vêrtosŭ alŭ generațiunei celei tinere sĕmênța virtuțilorŭ înalte profesate prin acei bărbațĭ; pentrucă numai acelŭ poporŭ se póte avênta la cutare gradŭ al culturei, și póte cuprinde locŭ între popórele Europei civilisate, și acela va avea viitorŭ, care'șĭ prețuesce trecutulŭ sĕu și pe bărbații providențialĭ, carĭ i-au condusŭ destinele, i-au întemeiatŭ presentele și i-au croitŭ viitorulŭ.

Și poporulŭ românŭ în genere și în deosebĭ celŭ din Sălagiu, ca celŭ ce voesce a cuprinde locŭ în concertulŭ popórelorŭ civilisate, și-a îndeplini unŭ operatŭ de regenerare în sînulŭ societății omenescĭ, menite lui de Provedință, urmândŭ esemplulŭ altorŭ popóre înaintate pe cariera culturei și a civilisațiunei, — în ḑiua de astăḑĭ în semnŭ de recunoscință pentru lumina sciinței și a virtuțilorŭ înalte revĕrsate de către Simeoŭ Bărnuțŭ, peste orisonulŭ bisericei și națiunei române; reîmprospetândŭ-șĭ înaintea ochilorŭ sufletului icóna lui cea măréță împodobită cu laurulŭ sciinței și alŭ virtuțilorŭ nemuritóre, — îșĭ depune înaintea umbrei lui chiarificate tributulŭ cultului, alŭ iubirei și veneratiunei pie; și-șĭ reînpróspĕtă în sufletulŭ și inima sa virtuțile lui cele înalte lăsate nouĕ de scumpă moștenire în opurile sale; și sĕmênța înțelepciunei și a virtuțilorŭ lui se va sili a-o rĕsădi și în inima și sufletulŭ sucrescinței celei tinere din generațiune în generațiune.

Voi fraților românĭ din Bocșa română, carĭ putețĭ fi mândri că din sînulŭ vostru a rĕsăritŭ lucéfărulŭ Simeonŭ Bărnuțŭ, ce și aḑĭ strălucesce pentru celŭ însetatŭ de sciință și virtute, peste orisonulŭ bisericei și națiunei române; voi fii națiunei române, bărbațĭ, femei, junĭ și prunci închipuiți-vĕ înaintea sufletului vostru icóna nemuritorului Simeon Bărnuțŭ, și virtuțile cu carĭ e încununată acea icónă mărétă: adecă iubirea sciinței, moralității, a spiritului sacrificatorŭ, a muncei séu laboriosității, a temperanței séu cumpĕtului, — întipăriți-le precum în înimele vóstre, așa și într'ale pruncilorŭ voștri, pentrucă numai acestea virtuțĭ vĕ-vorŭ aduce la înflorire pe voi, familiile vóstre, satulŭ vostru și națiunea nóstră, acestea vĕ vorŭ face numele nemuritorŭ încă pe acestŭ pămêntŭ, ér dincolo de mormêntŭ vĕ vorŭ câștiga cununa fericirei cerescĭ.

Ér repausatulŭ nostru confrate Simeon Bărnuțŭ, căruia, afară de monumentulŭ ridicatŭ prin mânĭ omenescĭ în acestŭ sfântŭ locŭ, aḑĭ i-amŭ ridicatŭ toțĭ câțĭ suntemŭ totŭ atâtea monumente nepeitóre clădite din simțĕmintele pie în sacrariulŭ inimelorŭ nóstre, și i-amŭ împletitŭ din rugăciunile nóstre legate prin lacrĕmile iubirei cunună scumpă a nemurirei numelui pe acestŭ pămêntŭ, — sĕ'i ḑicemŭ, că până în ḑiua cea mare a județului, când érășĭ ne vomŭ vedé și va primi din mâna Judecătorului celui dreptŭ, a lui Christosŭ, cununa mărirei cerescĭ, — sĕ-i fiă țĕrîna mormêntului ușóră și memoria neuitată! *Aminŭ.*

## Rĕmasŭ bunŭ.

Cerêndŭ serviciulŭ, care-lŭ ocupŭ, depărtarea mea din Sĕlagiu, unde am lucratŭ anĭ 19 pe terenulŭ învĕțămêntului poporalŭ, prin aceste rêndurĭ îmĭ iau rĕmasŭ bunŭ dela brava învĕțătorime și preoțime selăgiană, cu care împreună am lucratŭ pe terenulŭ cultivărei poporului, și dela toțĭ aceia, carĭ în decursulŭ acestei lungĭ serie de anĭ m'au onorat cu prețiósa lorŭ afecțiune pretinéscă și dela carĭ, din causa scurțimei timpului și teritoriului vastŭ nu'mĭ potŭ lua rĕmasŭ bun, decâtŭ pe acéstă cale.

*Zelau*, 24 Augustŭ 1889.

**Gavrilŭ Trifu,**
prof. ord. prep. și vice-președintele „Reuniunei înveț. rom. Selag.“

## Mulțămită publică mărinimoșilorŭ contribuitorĭ

*pentru edificarea bisericei române din Deșiu.*

1.) Escelenția Sa Domnulŭ Dr. Ionŭ Vancea, Metropolitŭ 50 fl. v. a. 2.) Domnii: Constantin Papfalvi, prepositŭ 5 fl., 3.) I. M. Moldovanŭ, canonicŭ 10 fl., 4.) Alesandru Micu, canonicŭ 5 fl., 5.) Dr. I. Rațiu, canonicŭ 3 fl., 6) E. Vlasa 2 fl., 7) Dr. Grama, canonicŭ 3 fl., 8) Ludovicŭ Csato, advocatŭ 2 fl., 9) Sim. Popŭ Mateiu, canonicŭ 5 fl, 10) Ios. Hossu, canonicŭ 1 fl. toțĭ din Blașiu; colectantŭ d. advocatŭ din Deșiu Gabrielŭ Manu. 11) Teodorŭ Nicolau din Brașovŭ 1 fl. sosițĭ la adresa lui P. Mureșianu. 12) Florianŭ Cocianu, advocatŭ în Cehŭ 5. fl. Demetriu Suciu, advocatŭ în Cehŭ 1 fl. prin d. Dr. Mihali, președintele comitetului de încassare.

*Deșiu*, la 28 Augustŭ 1889.

prin **Petru Mureșianu,**
cassarŭ.

T. P. Domnĭ, cărora li s'au trimisŭ liste de subscriere, suntŭ rugațĭ a ni le retrimite cu ofertele încassate câtŭ de curêndŭ.

## TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta.)

**Pesta**, 27 Augustŭ. Șahulŭ Persiei a sositŭ aséră aci, fiindŭ primitŭ de arhiducele Iosifŭ, de ministri și de generalĭ. Conductulŭ până la hotelŭ a fostŭ fórte imposantŭ, la vr'o 100,000 de ómenĭ au salutatŭ pe Șahulŭ cu strigăte puternice.

**Berlinŭ**, 27 Augustŭ. Impĕratulŭ a conferitŭ arhiducelui Franciscŭ Eerdinand ordinulŭ vulturului negru.

**Petersbugŭ**, 27 Augustŭ. Plecarea împĕratului și a împĕrătesei a fostŭ amânată cu câteva ḑile din causa îmbolnăvirei marelui principe Vladimirŭ.

**Copenhaga**, 27 Augustŭ. Se vorbesce, că Țarulŭ în călĕtoria sa în Germania va fi însoțitŭ de marele principe succesorŭ alŭ tronului.

**Berlinŭ**, 27 Augustŭ. Foile oficióse se provócă la reorganisarea armatei francese și pledéză pentru sporirea puterilorŭ combatante germane. Se vorbesce, că se vorŭ cere credite militare fórte marĭ.

**Bucurescĭ**, 27 Augustŭ. „Telegrafulŭ Românŭ“ anunță din Sofia, că agitațiunea rusofilă în favórea prințului Leuchtenburg, ginerele principelui Muntenegrului, e în crescere.

**Varșovia**, 28 Augustŭ. Scirea lui „Pester Lloyd“: Unŭ numĕrŭ de *28 supușĭ austriacĭ* au primitŭ ordinŭ *sĕ părăséscă* neîntârḑiatŭ Varșovia și *teritoriulŭ rusŭ.*

**Praga**, 28 Augustŭ. Reuniunea academică boemă „Besen“ a fostŭ disolvată de autoritate, din causă că a trimisŭ o dalegațiune la congresulŭ studenților din Parisŭ.

**Zara**, 28 Augustŭ. „Narodny List“ publică programulŭ maiorității dietei Dalmatine, care cere *alipirea Dalmației la Croația.*

**Berlinŭ**, 28 Augustŭ. „Kreuzzeitung“ publică scirĭ despre *urnirĭ de trupe rusescĭ înainte.*

**Parisŭ**, 28 Augustŭ. Ministrulŭ de interne a ordonatŭ printr'o circulară confidențială către funcționarii poștalĭ, sĕ confisce tóte scrisorile și circularele lui Boulanger. Circulara ministrului a ajunsŭ cu tóte astea în publicitate prin abusulŭ funcționarilorŭ.

# DIVERSE.

**O statistică a Londrei.** Din următórele date îșĭ póte face cineva o ideiă despre mărimea capitalei engleze. In Londra totŭ la 4 minute se întêmplă o nascere așa, cá la fiă-care douĕ óre se vinŭ 30 de nascerĭ. Totŭ în acelașŭ timpŭ îșĭ dau sufletulŭ 20 persóne. Unŭ ḑiarŭ, care ar vrea sĕ publice tóte casurile de mórte și de nascere, ar trebui sĕ jertféscă în fiecare ḑi colóne întregĭ spre scopulŭ acesta. Lungimea tuturorŭ ulițelorŭ Londrei, face peste 7000 milurĭ engleze. Décă ai vré sĕ umbli prin ele prin tóte, chiar décă ai merge pe ḑi 20 milurĭ engleze, adecă 4 milurĭ geografice, cam 29 chilometri — totușĭ țĭ-ar trebui unŭ anŭ întregŭ. Spre stêmpĕrarea fómei Londra întrebuințéză pe fiecare anŭ 500,000 boi, 2 milióne oĭ, 200,000 viței, 8 mil. galițe, 500 mil. funțĭ pesce, totŭ atâtea scoicĭ, 200,000 animale țestóse, racĭ etc. Căruia nu i-s'ar părea destulŭ atâta, îi vomŭ spune, că afară de acestea se mai consumă mai multe milióne tone (à 20 măjĭ) conserve de pesce, cantitățĭ enorme de póme și legume de tot felulŭ, și 50 mil. bushel (à 35.2 litri) grâu. Aceste bagatele se mână pe gâtŭ în jos cu 200 mil. pătrare de bere, 10 mil. pătare rumŭ și 50 milióne pătrare de vinurĭ.

**Fetițele micĭ în China.** Incă și acum mai există în China datina înfricoșată, că mulțĭ părințĭ, când li-se nascŭ fetițe le aruncă și le înécă în rîulŭ celŭ mai de aprópe ca sĕ se scape de ele, cu deosebire în Fokia și Chekiamg. Vice-regele d'acolo a datŭ o ordinațiune în cnntra acestei datine, pedepsindŭ pe fiăcine, care nu va urma-o, cu 60 bâte și exilare pe unŭ anŭ de ḑile.

**Unŭ prânḑŭ uriașŭ.** Duminecă s'a datŭ în Parisŭ unŭ prânḑŭ, la care comuna a învitatŭ pe *toțĭ primariĭ Franciei.* De față au fostŭ 13,000 primarĭ. In sala de industriă din câmpurile eliseice s'a întinsŭ o „mĕsuță“ pentru 15,000 persóne. Pentru președintele republicei, miniștri și alte persóne distinse s'a întocmitŭ o mésă de onóre pe o ridicătură de doi metri; în nemijlocită apropiere de acésta era mésa ḑiariștilorŭ; la banchetŭ s'au folositŭ 80,000 farfurii, care puse una peste alta ar fi întrecutŭ cu înălțimea mai de multe orĭ înălțimea turnului Eifel. Mai departe s'au întrebuințatŭ 50,000 furcuțe, 20,000 cuțite, 16,000 lingurĭ, 15,000 lingurițe pentru ceaiu și 52,000 pahare. Servițiulŭ îlŭ îndeplineau 1000 hotelierĭ, 75 bucătarĭ, și 10 ajutătorĭ pregăteu bucatele. S'au consumatŭ 2800 litri supă, 3,000 kilogr. pesce, 2500 kg. mușchĭ, 1200 curcanĭ și 800 rațe. In fine s'au bĕutŭ 27,000 butelii vinŭ, 4000 apă minerală și 3000 cu apă de ghiață.

**Atentatulŭ din Roma.** Am fostŭ împărtășitŭ, că în Roma, pe piața Colonna, s'a comisŭ unŭ atentatŭ cu o bombă. Ca bănuitŭ, de a fi utorulŭ atentatului, a fost arestatŭ anarhistulŭ Frattini. Acéstă arestare a pusŭ pe autoritățĭ pe urma unui grupŭ anarhistŭ fórte mare, necunoscutŭ până acum și numitŭ cerculŭ „della revolta“.

**Necrologŭ.** *Michael Gross*, comerciantŭ în Brașovŭ, a încetatŭ din viéță, Marțĭ în 27 Augustŭ a. m., în vêrstă de 85 anĭ. Imormêntarea se va face în 29 Augustŭ d. a. în cimiterulŭ ev. conf. augsb.

## Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 28 Augustŭ st. n. 1889.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnote românescĭ | Cump. | 9.41 | Vênd. | 9.44 |
| Argintŭ românescŭ - | „ | 9.37 | „ | 9.40 |
| Napoleon-d'orĭ - - - | „ | 9.42 | „ | 9.45 |
| Lire turcescĭ - - - | „ | 10.68 | „ | 10.74 |
| Imperialĭ - - - - | „ | 9.68 | „ | 9.74 |
| Galbinĭ . | „ | 5.56 | „ | 5.60 |
| Scris. fonc. „Albina“ 6% | „ | 102.— | „ | —.— |
| „ „ „ 5% | „ | 98.59 | „ | 99.— |
| Ruble rusescĭ - - - | „ | 122.50 | „ | 123.50 |
| Mărcĭ germane - - | „ | 58.— | „ | 58.25 |

## Cursulŭ la bursa de Viena

din 27 Augustŭ st. n. 1889.

| | |
|---|---|
| Renta de aurŭ 4% | 99.60 |
| Renta de hârtiă 5% | 94.55 |
| Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare | —.— |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) | 100.— |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) | —.— |
| Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) | 112.— |
| Bonurĭ rurale ungare | 104.70 |
| Bonurĭ cu clasa de sortare | 104.70 |
| Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ | 104.70 |
| Bonurĭ cu cl. de sortare | 104.70 |
| Bonurĭ rurale transilvane | 104.70 |
| Bonurĭ croato-slavone | 105.— |
| Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ | 99.75 |
| Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ | 138.25 |
| Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului | 130.— |
| Renta de hârtiă austriacă | 83.45 |
| Renta de argintŭ austriacă | 84.30 |
| Renta de aurŭ austriacă | 109.80 |
| Losurĭ din 1860 | 129.— |
| Acțiunile băncei austro-ungare | 907.— |
| Acțiunile băncei de creditŭ ungar. | 315.— |
| Acțiunile băncei de creditŭ austr. | 304.25 |
| Galbenĭ împĕrătescĭ | 5.64 |
| Napoleon-d'orĭ | 9.56 |
| Mărcĭ 100 împ. germane | 58.22 |
| Londra 10 Livres sterlinge | 119.30 |

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
**Dr. Aurel Mureșianu.**

## PUBLICAȚIUNE
**referitóre la prescrierea dărei.**

Aflându-se conspectele prescrierei dărei pentru acestŭ anŭ la subscrisulŭ oficiu și esecutându-se deja în tabelele acestui oficiu prescrierea tuturorŭ soiurilorŭ de dare, se provócă toțĭ dăjdierii, ca, spre scopulŭ inducerei dărei și aruncului lorŭ comunalŭ pentru acestŭ anŭ în libelele lorŭ de dare, sĕ se presenteze celŭ multŭ până în *15 Noemvrie a. c.* la subscrisulŭ oficiu.

Brașovŭ, 1889.

Oficiulŭ de dare orășenescŭ.

**Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria I. Gross, și în librăria Niculae Ciurcu.**



Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.